

Проблеми та перспективи розвитку національної економіки

предприятиям выйти на внешние рынки сбыта повысить конкурентоспособность мясной продукции отечественного производства.

Ключевые слова: животноводство, сельское хозяйство, мясо переработка, скотоводство.

Urazovska O.M.

Student HTF NTUU «KPI»

Strupoba A.S.

Student SLF NTUU «KPI»

PROBLEMS MEAT PROCESSING INDUSTRY IN UKRAINE FINANCIAL CRISIS

This article explores the state of the meat industry of agriculture, namely shown that the major role played by the state animal husbandry, which provides consumers valuable food. The paper describes the main livestock sub-sector in Ukraine. The current state of livestock development in Ukraine, identify strengths and weaknesses of the industry, installed by the crisis. It was found that the industry combined general concept of «Ukrainian animal», developed quite differently, as in Ukraine in general and in enterprises of various types.

Considered in detail the functioning and regularity of the meat processing industry in the financial crisis. Based on the analysis, it was found that the introduction of enterprises to control the quality of raw materials and products will enable enterprises to enter foreign markets to increase the competitiveness of domestic meat production.

Keywords: livestock, agriculture, meat processing, animal husbandry.

Шеховцова І.А.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Цибуленко М.О.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК БАЗИС ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН СУЧАСНОСТІ

У статті розглянуті питання важливості конкурентоспроможності в системі функціонування зовнішньоекономічних відносин, детально представлений поділ та обґрунтування конкурентоспроможності за елементами. Висвітлені основні фактори, що складають фундамент функціонування конкурентоспроможності, важливість останньої для соціоекономічного розвитку, науково-технічного прогресу, економічного зростання загалом. Відображено сучасні данні, що охоплюють більшість країн світу за показниками індексу глобальної конкурентоспроможності, а також показано тенденції, які закріплюються за такими державами.

Представлено Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020», що надає позитивні прогнози нашої держави в межах прояву конкурентоспроможності зовнішньоекономічної діяльності на сучасному рівні.

Ключові слова: конкурентоспроможність; індекс глобальної конкурентоспроможності; зовнішньоекономічна діяльність; зовнішньоекономічні відносини.

Постановка проблеми. Невід'ємною складовою життєдіяльності країн в умовах функціонування системи зовнішньоекономічних відносин сучасності є конкурентоспроможність. Остання є тим важелем, який відіграє провідну роль при формуванні нових ринкових відносин, які складаються між державами сьогодення. Нині майже неможливо уявити країни (на макрорівні), підприємства чи галузі (на мікро-, мезорівні), які б вели політику повного відчуження від інших суб'єктів чи об'єктів, адже функціонування більшості відбувається на основі стратегії глобалізації, інтернаціоналізації, шляхом виходу на зовнішні ринки, просуваючи свої товари задля підвищення ефективності своєї діяльності. Чим кращий показник конкурентоспроможності, тим вигідніші умови має країна (підприємство, галузь та ін.), тим перспективніша система забезпечення населення, вища рентабельність і т.д. Тому кожен суб'єкт прагне зайняти лідируючу позицію за конкурентоспроможністю, виконуючи зовнішньоекономічну діяльність.

Мета статті – охарактеризувати конкурентоспроможність в умовах сьогодення, її важливість у зовнішньоекономічних відносинах сучасності.

Виклад основного матеріалу. Здатність розглядаемого елемента в системі взаємовідносин між країнами мати кращі результати в певній сфері діяльності, у порівнянні з іншими суб'єктами або об'єктами, має назву – конкурентоспроможність ЗЕД (зовнішньоекономічної діяльності). До таких елементів відносять 4 базові групи: товар, підприємство, галузь, регіони. Саме вони закладають фундамент, який перетворює держави на могутніх конкурентів, які не просто ведуть боротьбу на ринку, але потрапляють у залежність від один одного, ускладнюючи вплив, посилюючи інтегрованість економік.

Розглянемо основні аспекти даного питання.

Будь-яка держава не може одразу зайняти нішу лідера, який має високу конкурентоспроможність, якщо хоча б один з названих елементів не відповідає критеріям ефективності.

Товарна конкурентоспроможність оцінюється споживачем на основі своїх власних потреб, а також усього спектру їх задоволення, який він, споживач, весь час прагне максимізувати (при цьому слід пам'ятати, що ресурси, що є в розпорядженні – обмежені). «З точки зору покупців, конкурентоспроможним вважається товар, в якому відношення корисного ефекту до витрат на його придбання та використання є максимальним

порівняно з аналогами»[3, с.58]. Порівняння відбувається на основі вибору декількох аналогів – це, у свою чергу, зумовлює відносність даного показника. Оцінюючи конкурентоспроможність товару, враховують його властивості, але до уваги беруть лише ті, що викликають зі сторони іноземного споживача відповідний інтерес.

Щоб досягнути конкурентоспроможність на рівні підприємства, необхідно дати оцінку його розміщення і значущості (період функціонування підприємства, доля ринку, яку воно займає, відомість, ступінь визнання та довіри, відношення споживачів в сфері якості продукції, наявність гарантій підприємства та інші фактори). Загалом, конкурентоспроможність підприємства – це «економічна категорія, яка має інституційний характер і відображає можливості реалізації економічних інтересів держави, регіональної влади, власників, працівників підприємств шляхом забезпечення такої позиції підприємства на ринку, яка дає змогу реально та потенційно, поточно та перспективно успішно суперничати з виробниками товарів-аналогів» [4, с. 8].

Конкурентоспроможність галузі має оцінюватися споживачем, беручи до уваги всі потреби, які мають підлягати задоволенню. Ця категорія може плавно перетікати в конкурентоспроможність інших ланок (конкурентоспроможність підприємств, товарів) лише тоді, коли виникає міжгалузева конкуренція і споживач зробив вибір, надавши пріоритет певній галузі.

В системі ЗЕВ (зовнішньоекономічних відносин) між країнами конкурентоспроможність товарів, підприємств, галузей – неоднакова, адже присутні основні відмінності – соціальна, економічна, політична, науково – технологічна та ін. складові кожної держави.

Здатність задоволення потреб споживача, які сформувались на базі умов життєдіяльності, загалом, – якості життя – це конкурентоспроможність країни. Чим вона вища – тим більш вигідні умови може зайняти держава, незалежно від сфери її спеціалізації. Серед факторів, що формують безпосередньо конкурентоспроможність кожної країни, є:

- Зовнішньоекономічні взаємозв'язки;
- Інфраструктура, наявна система менеджменту;
- Вплив державного регулювання;
- Трудові ресурси та складена фінансово-кредитна система тощо.

Важливою складовою поняття «конкурентоспроможність» ЗЕД є індекс глобальної конкурентоспроможності (ІГК) (The Global Competitiveness Index), що являє собою «глобальне дослідження і супроводжуючий його рейтинг країн світу по показнику економічної конкурентоспроможності по версії Всесвітнього економічного форуму (World Economic Forum)»[1]. Останній призначений для визначення національної конкурентоспроможності країни як здатності самої держави, а також її інститутів забезпечити відповідні стабільні темпи зростання в економіці, що мають бути стійкими в середньостроковій перспективі

(країни, які володіють доволі високими показниками національної конкурентоспроможності, здатні забезпечити оптимальний (високий) рівень добробуту суспільства. Даний індекс повинен бути в основі реалізації планів держав, що «прагнуть до ліквідації перешкод на шляху економічного розвитку та конкурентоспроможності, в якості інструменту для аналізу проблемних моментів у їх економічній політиці і розробки стратегій з досягнення стійкого економічного прогресу»[1].

ІГК складається із 113 досить вагомих змінних (приблизно 33 % – це статистичні данні, результати досліджень міжнародних організацій; 67% – глобальні опитування керівників компаній світу), які характеризують багатогранну конкурентоспроможність країн світу, об'єднуючись в систему 11 (спрощених) показників, що є контрольними по відношенню до національної конкурентоспроможності країн світу: якість, стабільність, ефективність та розмір ринку, освіта, здоров'я, інфраструктура, інноваційний потенціал та інше.

Наведені фактори, що взяті окремо, не можуть забезпечити конкурентоспроможність економіки, тому розгляд даного питання має враховувати весь спектр показників одночасно.

Згідно з рейтингом глобальної конкурентоспроможності за 2014-2015 рр. найбільший індекс отримала Швейцарія, найнижчий – Гвінея, що серед 144 країн зайняла останню сходинку. Україна за ІГК зайняла 76 позицію (тоді як минулого року – 84 місце). Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» (від 12.01.2015) «за глобальним індексом конкурентоспроможності, який розраховує Всесвітній Економічний Форум (WEF), Україна увійде до 40 кращих держав світу»[2].

На основі проаналізованих даних можна визначити тенденцію: чим вищий індекс глобальної конкурентоспроможності – тим кращі результати дає країна у взаємозалежності між іншими державами чи регіональними об'єднаннями, функціонуючи в системі ЗЕД.

Сьогодні існують два основні напрямки щодо забезпечення конкурентоспроможності, завдяки яким товаровиробники можуть вийти на глобальний ринок: мінімізація витрат на випуск продукції; другий – виготовлення принципово нової продукції, здатної формувати нові ринкові ніші.

За словами Хруцького В.Є. та Корнєєва І.В. «конкурентоспроможність – це стабільна можливість задовольняти певні потреби покупців краще, ніж конкуренти, і завдяки цьому вдало продавати продукцію з прийнятними фінансовими результатами для виробника»[5, с.29]. Кожна держава в системі зовнішньоекономічних відносин сучасності, розуміючи важливість даного поняття, може створити могутній плацдарм для розвитку своєї економічної системи, як аспект успіху функціонування країни в умовах сьогодення та майбутнього.

Висновки. Отже, розглядаючи конкурентоспроможність як базис функціонування зовнішньоекономічних відносин на сучасному етапі, можна виділити основні складові її елементи: товар, підприємство, галузь,

регіони, які є тим стрижнем, при підвищенні якого держава може налагодити взаємовідносини не лише в межах свого внутрішнього господарювання, але й поза ним, між іншими суб'єктами на зовнішньому ринку. Середовище, в якому перебуває держава, її соціальні, економічні, науково-технічні та інші параметри – це вагомі компоненти, на основі яких вирізняємо конкурентоспроможність певної держави. Покращити даний показник можна за рахунок факторів: зовнішньоекономічні взаємозв'язки, інфраструктура, наявна система менеджменту, вплив державного регулювання тощо. Наукова новизна дослідження полягає в розгляді конкурентоспроможності в системі зовнішньоекономічних відносин за умов впливу економічних показників, враховуючи індекс глобальної конкурентоспроможності країн світу. Згідно зі Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», список країн змінить своє розташування по показнику конкурентоспроможності, де наша держава увійде в рейтинг 40 кращих держав світу, що свідчить про поступовий прогрес, економічне зростання. Мінімізація витрат на випуск та виготовлення принципово нової продукції, яка здатна формувати нові ринкові ніші – основні напрямки щодо забезпечення конкурентоспроможності ЗЕД.

Список використаних джерел

1. Індекс глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index/info>
2. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>
3. Чинники впливу на міжнародну конкурентоспроможність продукції підприємства в Україні [Електронний ресурс] / К. В. Нерода-Березка // Економіка і управління. – 2011. – № 2. – С. 58. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econupr_2011_2_10.pdf
4. Акмаєв А.І. Удосконалення оцінки конкурентоспроможності підприємства в умовах глобалізації / А.І. Акмаєв, Н.В. Коваленко // Проблеми матеріальної культури: економічні науки, 2007. – № 1. – С. 7–10.
5. Клименко С.М. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки // Управління конкурентоспроможністю підприємства. – К.: КНЕУ, 2006. – С. 29.

Шеховцова И.А.

старший преподаватель ФММ НТУУ «КПИ»

Цибуленко М.А.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ КАК БАЗИС ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ СОВРЕМЕННОСТИ

В статье рассмотрены вопросы важности конкурентоспособности в системе функционирования внешнеэкономических отношений, подробно представлено разделение и обоснование конкурентоспособности по элементам. Освещены основные факторы, составляющие фундамент

функционирования конкурентоспособности, важность последней для социально-экономического развития, научно-технического прогресса, экономического роста в целом. Отражены современные данные, охватывающие большинство стран мира по показателям индекса глобальной конкурентоспособности, а также показано тенденции, которые закрепляются за такими государствами. Представлено Стратегию устойчивого развития «Украина – 2020», предоставляющую положительные прогнозы нашего государства в пределах проявления конкурентоспособности внешнеэкономической деятельности на современном уровне.

Ключевые слова: конкурентоспособность; индекс глобальной конкурентоспособности; внешнеэкономическая деятельность; внешнеэкономические отношения.

Shekhovtsova I.

assistant professor of FMM «KPI»

Tsybulenko M.

student of FMM «KPI»

COMPETITIVENESS AS THE BASIS OF FUNCTIONING OF TODAY'S EXTERNAL ECONOMIC RELATIONS

The article describes the importance of competitiveness in the functioning external economic relations, detailed division and reasoning of competitiveness by elements. There are highlighted the basic factors that make a foundation of competitiveness functioning, the importance of the latter for social-economic development, scientific and technological progress, economic growth in general. There are displayed current data, covering most countries in the Global Competitiveness Index indicators and showed trends that are fixed in such states. There are submitted the Sustainable Development Strategy «Ukraine – 2020», which provides positive forecasts for our country within the display of competitiveness of foreign economic activity to date.

Keywords: competitiveness; Global Competitiveness Index; foreign trade; foreign economic relations.
